

савол

Ҳадиси охирин марде, ки ворида биҳишт мешавад, қасреро мебинад, пас ба сачдакунон меафтад ва ба ӯ гуфта мешавад: Саратро баланд кун, ба ту чӣ шуд? Мегӯяд: Ман Парвардигорамро дидам, ё Парвардигорам ба ман зоҳир шуд. Пас ба ӯ гуфта мешавад: Ин хонаест аз байни бисёр хонаҳо. Он гоҳ шахсеро мебинад, ки дар рӯяш нуре медурахшад ва ба ӯ мегӯяд: Ман яке аз ҳазорон хизматгорон ҳастам. Оё ин ҳадис саҳеҳ аст?

Ҷавоби муфассал

Ҳамду сано барои Аллоҳ.

Мо ҳадисеро бо ин лафз наёфтем. Аммо бо санадҳои саҳеҳе омадааст, ки барои охирин марде, ки ворида биҳишт мешавад, неъматӣ бузурге омода карда шудааст. Чуноне ки дар ҳадиси Абдуллоҳ ибни Масъуд (Аллоҳ аз ӯ хушнуд бод) омадааст: Паёмбар (дуруд паёми Аллоҳ бар ӯ бод) мефармояд:

«Ман охирин фарди дӯзахиро, ки аз дӯзах берун меояд ва охирин фарди биҳиштиро, ки ворида биҳишт мешавад, медонам. Мардест, ки гаваккашон (ҳазида) аз дӯзах берун меояд. Аллоҳ таъоло ба ӯ мегӯяд: Бирав ва ба биҳишт дохил шав. Ӯ ба сӯи биҳишт меравад ва фикр мекунад, ки биҳишт пур шудааст. Пас боз мегардад ва мегӯяд: Парвардгоро, биҳиштро пур ёфтам. Аллоҳ таъоло ба ӯ мегӯяд: Бирав ва ба биҳишт дохил шав. Ӯ ба сӯи биҳишт меравад ва фикр мекунад, ки биҳишт пур шудааст. Пас боз мегардад ва мегӯяд: Парвардгоро, биҳиштро пур ёфтам. Аллоҳ таъоло ба ӯ мегӯяд: Бирав ва ба биҳишт дохил шав, ки мисли дунё ва даҳ баробари он аз он туст. (Ё даҳ баробари дунё аз он туст). Мегӯяд: Парвардигоро, Ту подшоҳи мутлақ ҳастӣ, оё маро масҳара мекунӣ ва бар ман меҳандӣ?»

(Ибни Масъуд Аллоҳ аз ӯ хушнуд бод мегӯяд:) Расулуллоҳ (дуруд паёми Аллоҳ бар ӯ бод)-ро дидам, ки хандид то ин, ки дандонҳои ақли ӯ намоён шуд. Ӯ мегуфт: «**Ин поёнтарин биҳишти аз лиҳози мақому манзалат аст**».

Ривояти Бухорӣ (6571) ва Муслим (186).

Дар ҷавоби саволи рақами ([178449](#)) метавонед ривояти дигарро оиди қиссаи охирин фарде ки вориди биҳишт мешавад, бихонед.

Аллоҳ донотар аст.